

Franckesche Stiftungen zu Halle

Mali Katechismus

Luther, Martin

Halla, Annô 1715.

VD18 13427784

Abschnitt

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

[urn:nbn:de:obv:ha33-1-193075](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:obv:ha33-1-193075)

Szvėti Pavel Apostol, vjed-
nom Szvojem listzi, štero-
gaje, korintus varafánczom
napíszau, na pervom ráli
tak právi, kaje cslovecsa
moudrófzt, štera znátúre pohája szák-
šov globokov témnosztov zakrita, kai
dare ona od dúhovnoga dugoványai
poglaviteise sché premislavati, teda
zaisztino od právoga Besjega návuka
naidale vkrai zablóudi. Na štero gle-
décs milosztivni Goszpodin Boug, dáu-
namje reics šitka vekivecsnoga, kaibi
ona kako nikákša moucs toga zvelicfa-
nya, cslovecto témno pamet preszvei-
tila ter na blášení návuk poznánýa kri-
stusševoga pripelala. Ali oh jai ino
jai! Saloszneje zagvišno tosbé vreidna
ta reics, kai škelikim bole nám ta
szvetloscha reicši Bosje szvére, od jas-
noszti szuncsene jaszneisse szveiti, šzteim
vcs nezracsunano vnogo Düšsicz, vto
A 2 veli-

veliko globokoucfote kmicze ino tém-
noszti vřzaki dén opadnúje inofze vtápla,
řteri Szlepořzti řzvoje ořlátati, akoje
glih jáko grouba nemorejo; nego rái
řzpunim gerlom kricsio, kaiřzo oni ver-
ni kerřchanje vkom pak kerřchánřztvo
řztoy, akofze opitajo, a ni edne pik-
nicze neodgovorio, niti odgovoriti ne-
vejo. Oh nevolno kerřchánřztvo vařře.

Zrok ete nyihove Dühovne velike
řzlepořzti nai pervi ino nai vékři zRo-
ditelov pohája, koteri rái vginglavofzti
ino vu velikoi přeczimbi řzvoje dráge
řzinke gori zhranio, kakobi nyé řztov
řkouľřzkov řibov kařřigati ino na boři
řztraih, na pořřenyé vřřiti dáli; ali řze
pak Otec z ino Mati vřřegavecs zchěřřti
řzvoje zpozábio, teřřze nyim vnouřa,
za vřřenyé otroúk řzvoih řkouľniki eden
ali dvá kraicřara dati, nego rái řzvoim
řzinoum, řřtimi neimimi junczi navkü-
pe, řivinfřkim tálom, leprai vřřilnom
trüpi, gori dájo zřřřřti govorecfi: Ne-
bode zmojega řřiná Farar ani Meřřer,
jáko moudró, kako dabi řřám Farar
Düřřou

Dü
oni
vne
dár
bov
I
háj
nai
řo
řzvo
řzvé
nig
niřř
boj
kate
mál
voln
nov
vřře
vřřer
kerř
bou
ľübe
řzveř
kako

Düßou meu, kaibisze sztárau za nyo, á
oni pak nei. Greihje sztanovito eto,
vnébo proti Bougi kricféci, za steri nig-
dár ti Otecz ino Mati pred Bosjoy szoud-
bov odgovoriti nebos mogau.

Drügi zrok, sterie nei naiménsi na-
hájasze takáisse i vDühovnom sztávi,
naimé pak vsolai nasfih vkorerih, tak-
so moncs ino vládanje je obderfalo
szveczko vsenyé, da ani glaszá Bosje
szvéte reicfi neiga csüti, ino akosze glih
nigda nigda (kotéroje jako reitko) v-
nisterih meisztih, gdeszo naimé Bogá-
bojacséissi ino vucfeneissi skoulniczje;
katechismus reczitüje, nikai záto, jako
máli ali bersei nikakvi háfzen sztoga ne-
volna Decza neima, arsze nahájajo szta-
novito Vuchitelje skoulszki, steri po-
vszem csafzi chészti szvoje, vrouke ne-
vzemo nei kaibi tolmácsili návuk vöre
kerfchánfszke, vnogo vcsio, ali bole
boude ako poveim, nikai nevcio, ar
lübezen kristussevo, steraje od vszega
szveita moudroszti ino vsenyá vékfa,
kakó Sz. Pavel právi: Eph. 3. v. 19. za-
müdio,

müdio, szveczka pak vsza nikaiszo
nei.

Zakai drága Brátrya vkristussi, daje
i eto nei brezi greiha; nego teskoje
bogme ete manyouszti racsun dávanye
nei jasz, nego ta chiszta ino odebrána
poszouda Goszpódnova szvéti Pavel
Apostol vász opomina. 1. Cor. 7. v. 20.
Ino akovákje tou nei zadoszta zgled-
nitseze vProfetiniszke knige szvétoga
Ezechiela. 34. Kai vám Boug. ponyem
oznáva. J jasz vász takaisze pokorno
proszim, da vsze vaše vsenyé tak ren-
delüite ino ravnaite, kágdabi mogli
ponizne molitve, summo vszega ker-
schánsztva touje katechismus, zmaterinsz-
kim mleikom návküpe, vto málo Dec-
zo noter vczepiti. Ar touje zagvisno
to Düsševno mleiko, sterim sze Decza
sivi ino vpráve vöre poznányi kreipi ino
gori zderfi, kakosze tak od szvétoga
Pavla zové, 1. Cor. 3. v. 12. Ino i on
szám szebé Doiko imenüje 1. Thess. 2.
v. 7. Zátó, kai kako goder ta Doika
pomali zmertükom püfcsa mleiko, vu
vüszta

vüfzta fzyvojega ginglavoga Deteta, vſze
recsáſz dokecs ſze ono vmoücs gori
vzeme; glih rávno tak i on ſzvėti Pavel
Apoſtol, lepou pomali ino zponiznimi
recsmi to mleiko návuka nebeſzkoga
kriſtuſevim vernim predkláda. Ino ah
kako jáko krouito námje potreibna i
dnésnyi dén takaiſſe, ete mile Doike
nyé verna ſzliſba, ar vnogi ſzo znáſz,
ſterim nyihovo vreime nepernáſſa tou
ſzebov, kaibifze oni Katechiſmus vcfili;
nego kaibi drüge uu vöri ſzlabé na prá-
ve vöre pout ino czeſzto vodili, návuk
Goſzpodnov nyim predkládali nyé vcfili
ino zgreihov kárali: Ali akofze dobro
mujemo, ter naſſe zaſzpáne ocfi zbrife-
mo, tak gli preczi vnouge bánte, vnou-
ga pomenſánya vuſzebi nahájamo, na-
toliko kai na náz czila ſzvétoga Pavla
ſtraíſfanye, gda on uu ednom ſzvojem
liſzti Hebr. 5. v. 12. etak právi; Vám,
Vám právi ſteribi mogli pouleg vaſſe-
ga vreimena Doctorje ino Vucſitelje
biti, falí eſche pervi grünt ino funda-
mentom reichí Boſje ſzvéte. Záto rák-

fim vámje potreibno biti; kako toi
 máloi Deczi; kotera mleiko, nei kákso
 vládno jeiztvino potribuje. Na stero
 gledécs akofzmo glih se von zotrocse-
 ga racsúna zrászli, ino fzmó tá niháli
 otrocsjo fáló, dönok neboidi náz szám
 sztov málov Deczov navküpe katechis-
 mus fze vcsiti, nego tembole zvelikoy
 pokornofztyovfze ponizivfi, vzemimo
 gori fsvétoga Petra Apostola opomi-
 nanye gda on etak veli: 1. Petri. 2. v. 21.
 kako zdai narodgyena Decza právi,
 mleiko felei; tak i vi fseicite mleiko
 reicfi Bosje fsvéte. po steroi da mocni
 ino krepki pofztánéte kotero vcsinivfi
 ne nászledüimo Deczö vfzlaboi pámeti,
 nego vu máloj hüdüubi, uü náffem pak
 rázumi fztári ino moudri lüdje boimo,
 1. Cor. 14. v. 20. Dabi biu pak v pamet
 vzeu ino dobro znao, kai vu náffem
 fzlovenfzkom jeziki, neili leprai drügi
 nábosni knig, nego efche i ete mále
 ino nai potrebneiffé knifcize, velikaje
 fzükesína, ftímau fzem, kaibi nebilo
 brezi vfzega hafzka, akobifze katechis-
 mus

mus nemški na našf szlovenszki jezik
oberno, štero škerb szem jaz na šzebe
gori vzeu, inošem katechismus vkri-
stussi počivajécšega D. M. L. kšteromi-
šzeje vecs nikeliko hafznoviti, naime
pak máloi Deczi potreibni redov pri-
verglo, šztálšov pášzkov, zšakšov šzem
naibole mogau, na csíšti szlovenszki
jezik prelošo. Šteroga zšai Tebi Pri-
áteu vkristussi offerujem i tou vörjem
kai ako eto moje, delo pri Tebi priét-
no boude, ino ako Ti verno šnyim
šyecu boudes, zadosťtnim tálom Tebé
na právo kristussevo poznánye pripela,
ino na vſze kerššanšzkoga šitka regu-
le navcsi. Vzemi záto ov moi máli
dár za veliko ino za dobro, šivi šnyim
Bougi na Díko ino na Hválo, blisnye-
mi Tvojemi na hafzen, šzám šzebi pak
na Dúšno zveličánye. Tou ti šelej i
kivánüje zšišťtoga šzerczá, šteroga Imé
gori más naznanyeno.

Cultor Jurium et Philosophia.

A. 5

I. N.

I. N. J.

Kakove vöre cslovik szí ti?

odgovor:

Kerschánszke vöre cslovik szem jasz.

Zakaisze imenüjes kerschenik?

odgovor:

Záto kai vörjem uu Jesussi kristussi
ino szem vu nyegovom szvétoim iméni
okerschen, sterofzem takáisse uu szvé-
tom kerszi na szé gori vzeu.

Kaje kerschenik? odgovor:

Vszáki on cslovik steri goder vörje
uu Jesussi kristussi, inoje uu nyegovom
szvétoim Iméni okerschen, ino pouleg
nyegove szvéte vönzgláffene volje fivé.

*Kai terbei naipervulé znati kerschán-
szkomi csloveki? odgovor:*

Katechismus.

Kaje katechismus? odgovor:

Katechismusje vsze kerschánszke vöre
krátki návuk, ali czeiloga kerschánsz-
koga návuka, ino vszega szvétoga pifz-
ma práva ino jáko krátka summa.

Koliko tálov ma katechismus? odgovor:

Sészť poiméni: Peryi tauje Deszété-

ra Bosja záповed : Drügi tauje Vöra
kerſchánſzka touje tou Trie Articul-
je. Tretyi tauje Otec náſſ, ali vſak de-
nénſnya molitev, ná ſtero, náje ſzám
náſſ drági Zvelicitel kriſtus Jeſus náve-
ſo : Sterti tauje kerſzt touje tou te nai-
vékſi ino nai zmoſneiffi Sacramentom :
Péti tauje odvézanye moucs czirkev
na, ali Nebefzkoga Orſzága klücs, Séſz
ti ino poſzleidnyi tauje Vécſérja kriſtus-
ſeva touje tou Te veliki oltárfzki Sacra-
mentom.

PERVI TAU KATECHISMUSSA.

od

Deſzétere Bosje záповeidi.

Kágda Hiſni Goſzpodár ſzvojo Drü-
ſiniczo na Deſzétero Bosjo záповed
ſzprouſzto leprai more navcsiti.

Koterie bin pervi tau katechiſmuſſa ?

odgovor :

Deſzétera Bosja záповed.

Kaje Deſzétera Bosja záповed? odgovor :

Tákſa zmoſna Bosja ſzvéta reics, ko-
tera deſzét Boſi záповeidi zadofztnim

A 6

tálom

tálom vszebi zderšáva.

*Kágdaje nám Bosja šzvéta zápo veid
dána? odgovor:*

Szám Boug vszamogocsije szvoina
szvétim perštom na dwei kameni Tábli
szvojo szvéto zápo ved gori napíšao,
nám ino vszeim vernim kerschenikom
po szvojem priétnom szlugi Moyseffi na
Synai Goré vönka zglášzo.

*Právis kaíšzo Bosje šzvété zápo veidi
na dwei kameni Tábli gori na písane,
keliko zápo veidi zderšáva vszebi,
ta per-va Tábla? odgovor:*

Tri perve zápo veidi.

*Nakoi náz vcsio te Tri zápo veidi?
odgovor:*

Vcsio náz te tri zápo veidi, kágdá-
mámo mi, vzeilom našsem fitki pou-
leg voule Bogá Nebeszkoğa, vrecseí
vdányi ino vmisleinyi našsem fiveti,
ino naš fitek ravnati.

Poveimi per-vo Bosjo Zápo ved? odgovor:

Nemai drügi Bougov pouleg ino Zvü-
na mené.

Kai potribüje ta Zápo ved? odgovor:

Tou

Tou potribüje kaibisze mi Bogá ober
vszeh sztvorjene sztvári nai pervlé ino
nai bole bojali, nyega lübili, inosze
leprai vnyem szaimom procs odvergovfi
vszega sztvorjenyá vüpazen, vüpali.

Poveimi drügo Bosjo Zároveň? odgovor:

Jména Bosjega zámán nevzemi uu
tvoja vüszta artiga nesche Boug brezi
kastige niháti, steri goder nyegovo
szvéto imé zaobsztom jemlés uu tvoja
vüszta.

Kai potribüje tá zároveň? odgovor:

Tou potribüje kaibisze mi Bogá bo-
jali nyega lübili po nyegovom szvéto
iméni níkoga nepreklínyali, krivo ne
priszékali, ne czómprali, ne lagali ino
nevkanyüivali; nego uu vszeih potre-
bocsáih, nyegovo szvéto imé na po-
mocs zváli, nyé molili ino zhválo zdá-
vanyem dicfili.

Poveimi trétjo Bosjo Zároveň? odgovor:

Szpomenisze cslovecse, da den szo-
borni preszvetis; Séfzt dni delai ino vcsi
ni vsze tvoje delo, szédmi denje pak
Bogá trojega szobotha, nedelai teda ni-

kai, ani ti szám, ani szin tvoj, ani Csi
tvoja, ni szluga ni szlusbenicza tvoja,
ani sivincse tvoje, ani esche felár, steri
prebiva vhiši tvojoj. Arje sészt dni sztvou-
ro Boug, Nebou, Zemlou, Moje, ino
vsza kotérafzo vu nyih á szédmi dénje
pak odpocfino inoje blagoszlovo ino po-
szveto nyega.

Kai potribuje ta zápoved? odgovor:

Tou potribuje kaibisze mi Bogá bo-
jali nyega lübilí, szveto píszmo nyego-
vo szveto reics ne odiurjávali; nego za
szveto stimali, radi poszlüsali ino szejo
jako vsili.

*Koliko zápoveidi zderšiva vszebi
drüga Tábla? odgovor:*

Szedem poszluidayi.

Nakoi náz vsio te zápovedi? odgovor:

Vcsio náz na keršchánfszko ino na brat-
inszko lübézen, kágdafe mámo mi znaf-
sim blisnyim glihati ino znáfati, boidi
on priáteu ali nepriáteu, Törk ali Sidov,
káksega goder národa ino réda cslovik.

Poveimi sterto Bosjo zápoved? odgovor:

Postü Ocza ino Mater, ako schés du-
go.

go siv biti nato zemli, kotero tebi Tvoi
Boug hocse dati.

Kai potribuje ta zapoved? odgovor.

Tou potribuje kaibisze mi Bogá bo-
jali, nyega ljubili, nasse sztareisse ino
Goszpodo ne odürjávali, ne zavergli, a
ni na szerd ne nagibali; nego kaibi nyé
postüvali, nyim szlüfili, nyé ljubili, zpo-
kornosztyom ino zponiznoztyom nyé
za véliko stimali.

Poveimi péto Bosjo zapoveid? odgovor:

Ne vmouri.

Kai potribuje ta zapoved? odgovor:

Tou potribuje kaibisze mi Bogá boja-
li nyega ljubili, nassega blisnyega sitki ne
skoudili, protivinsztva nyemi necsinili;
nego kaibi nyega pomagaliúu vszeih
potrebocsai sitka nyegovoga.

Poveimi szesto Bosjo zapoveid? odgovor:

Ne praznúh.

Kai potribuje ta zapoved? odgovor:

Tou potribuje kaibisze mi Bogá bo-
jali nyega ljubili, szvéto ino posteno si-
veli, kak vrecsei tak i vdjányi nassém,
ino kaibi vszáki szvojega Hisesnoga Tú-
varissa, lübo ino postüvao.

Poveimi szédmo Bosjo záporved? odgovor:
Ne vkradni.

Kai potribüje ta záporved? odgovor:

Tou potribüje kaibisze mi Bogá bo-
jali nyega lübilí, naslega blisnyega pei-
nez ali márhe nevzéli ani zlov márhov
ali zcsalariov kfzebi ne pritégli; nego
dabi merkali, nai nyegovo blagó priny
em ofztáne ino naisze poveksáva.

Poveimi ofszmo Bosjo záporved? odgovor:

Proti tvojemí blisnyemi krivo nesz-
vedocsi.

Kai potribüje ta záporved? odgovor:

Tou potribüje kaibisze mi Bogá bo-
jali nyega lübilí, naslega blisnyega vni-
kakfe lasi nenamákali, nyega ne odávali
nikai hüdá od nyega ne gucsali, ne ogri-
závali, ani doli ne terli; nego nyega
zagovárjali, pó dobromga fzpominali,
vsze nyegovo presztopenyé na dobro
tolmacsili.

Poveimi devéto Bosjo záporved? odgovor:

Ne poselei Tvojega blisnyega híse.

Kai potribüje ta záporved? odgovor:

Tou potribüje kaibisze mi Bogá bo-
jali

jali nyega lübilí, naslega blisnyega hífe
ani Uroka hüdou né poseleli, ani pod
szpoufzobom pravicze, krivicšno znas-
sim ürokom ne zmeifali; nego dabi na-
tom bili, zevsze moucfi nasle, kaibifze
eta vfa nassemi blisnyemi obderfala.

Poveimi deszeto Boszo záporved? odgovor

Ne poselei tvógeja blisnyega fene, ni
szluga ni szlúsbenicze nyegove, ani
vola, ani ofz'a ani nikaj kaje nyegovo.

Kai potribüje ta záporved? odgovor:

Tou potribüje kaibifze mi Bogá bo-
jali, nyega lübilí, naslega blisnyega fe-
ne, szluga szlúsbenicze ali fivincseta ny-
egovoga od nyega ne otühili, ani szilov
od nyega nevzéli: nego nyé opomináli
nai prinyem ofztáneo ino szvojo csész-
verno dopernáfajo.

*Kai veli Boug nákráczí od vszeih teih
záporvedi? odgovor:*

Vdrügi knigai Moyseffovi na dvaifze-
tom táli, etak právi. Jaszem tvoi mocsni
ino szerditi Boug steri kastigam greihe
ocsév na szini dotrétyega ino do ster-
toga pokoleinya nad onimi koteri odür-
jávjajo

jávajo mené; Amiloscho pak vsčinim
nad jezero pokolecinya onih, koteri me-
né lübio ino moje zapoveidi obdersávajo
Koterie rázum teh recseh? odgovor:

Szterdnov kástigovsze perti Boug,
vszeim teim steri nyegove zapóveidi
presztoupajo. Zakai vreidnoszeje bojati
ino presztrašiti Bosje szerditoszti ino ni-
kai proti takovoi zapoveidi necsiniti.
Prouti pak miloscho i vsze dobro obei-
csa, vszeim teim, steri zapoveidi nye-
gove obdersávajo. Zátó lübiamo B gá
vnyemsze szamom vüpaimo, ino radi
pouleg nyegove zapoveidi hodimo.

*Koteraje summa vszeih deszét zapovei-
di Bosi? odgovor:*

Ova: Lübi Bogá zczeiloga szerczá
tvojega zczeile Düšle tvoje zevsze pámeri
ino zevsze moucši tvoje. Tvojega pak
blisnyega kako szám szebé uu etih recseh
sztoy vsza právda ino vszi Profétye.

*Jeli moremo mi obdersati ino napuniti
deszétero Bosjo zápo ved? odgovor:*

Znikakvim tálom nemoremo, ar cslo-
vecsánfszka natúra našla, za pervoga ino
znami

znami rodjenoga greiha voljo, fterie od greisnoga oca nasega Adama nanáz szpadno, takje pogüblena ino szkvarjena kaifzmo vszi navkupe od máloga do vélikoga zaverfeni ino nedofztoini hlápcki pofztanoli, ino neiga med nami fteribi dobro cfinio, neiga, a ni ednoga. Rom.

3. v. 12.

*Taknemore náx defzétera Bosja zápo-
vea zvelicfati? odgovor:*

Nemore sztanovito kako tou fsvéti Pavel Apostol fzvedocsi, Rom. 3. v. 20. gde etak právi: Zakai zprávdenyé dela, touje zprávdé ali zdefzétere Bosje zápo-veidi nyé napunenyá, ani edno telou, á ni eden cslovik pravicsen ne pofztáne, ino dale vdvaifzetom oufzmom verfuffi etak právi: Tak vcfimo ino právimo mi terbeje znati Apostolje ino Vucfeniczi kristussevi, da sztanovito po vöri, po vöri právim pravicsen pofztáne cslovik pred Bougom, brezi vszega napunenyá právde

*Zakaje pak defzétera Bosja zápo-
ved nám dána? odgovor:*

Naipervlé záto kaibifze fnyé vcfili naffe greihe

greihe poznati. Drügoucs kaibisze vcsili
dobro delo delati, ino vu szvéto^m ehisz-
tom fitki fiveti.

Kágdasze pak zvelicsamo? odgovor:

Po právoi vöri po Jesussi krisztussi, kie-
zanáz právdo pravicsno napuno, ino tou
szvoje napunenýé, po vöri steraje vu
nyem, nam prikázau ino prikapcsó.

DRUGI TAU KATECHISMUSSA.

od

Vadliványa práve vöre kerschánszke.

Káгда na tou Hisni Goszpodár szvojo
drüfiniczó, szproufztim tálom more nav-
csiti.

*Kai zdersáva vszebi drügi tau kate-
chismussa? odgovor?*

Právo vöro kerschánszko zkoterov vör-
jemo uu Oczi vszini i vszvéto^m Dühei.

Kaje ta práva vöra? odgovor:

Krátka summa vszega szvéto^mga pís-
ma, koteraje od szvéte Matere czirkvi
noter vzéta ino na tri tále ali Articulusse
razdeljena.

Odkoga govori te pervi Articulus? odgo.

Od sztvorjenjá.

Kakoje

Kako je popiszan te Articulus? odgovor:

Ovako: Vörjem vu ednom Bougi vu ocsi vřzamogoucsem, řtvoriteli nébe ino zémle,

Kaje tou? odgovor:

Vörjem kaje Boug mené řtvouro zévř-
eimi řtvorjenimi řtvármi navküpe, ino
kaje meni Teilo i Düřřo ocsi, vüha vřře ko-
trige dobro pamet ino vřř razü cslovecř-
ánřřki dáu, ino i esche zdai me hráni ino
bráni, ktomi odeteu potrebnö, csreivle
jeiřřvino ino pitvino, hiřř, dvor, řeno,
deczo, nyive, řivino ino vřře dobro dáva:
obertoga vřřaki dén on mené zpotreibřř-
námi telovnimi kako tou zjeiřřřvinov
ino zpřřřvinov obiuno priglédä, od vřře-
ga hüdogä, ino od vřřäke řéle nefreće
mené csüva ino varje. Ino tou vřře on
řřvoje dobre ocsinřřke volje, ino milo-
řře, brezi vřřega mojega zäřřlüřřenyä
ino vřře vřřeidnořřřti csini, za řřero řřem
jäřř nyemi zhvälo zdävanyem, řřřlüřřbov
ino zpokourov duřřen. Toje zäřřřřtino tak.

Odkoga govori drügi Articulus? odgovor:

Od odküplenýä.

Kako je

Kako je popiszan te Articulus? odgovor:

Ovako: Ino uu Jéfussi kristussi vu szin-
ki nyegovom jedinom Gofzpodni naf-
sem, kizzeje popriau od Dühá szvétoga
poroudofzeje od Devicze Marié mokoje
szterpo pod Pontiussem Pilátussem, raz-
pétye meurje, pokopanje, dolie na pek-
eu sztoupou, natrétyi dén od mortvie-
gori vřztano, zasztopoje uu Nebéfza,
tam szidi pri Bogi ocfi vřzamogoucsem
na defznici nyegovoi, odkud pride
szoudit siye ino mertve.

Kaje tou? odgovor:

Vörjem kaje Jesus Kristus právi Boug
od veke od ocsé szvojega norodgyen,
ino i právi cslovik od Devicze Marié uu
vreimeni porodgyen, moi Gofzpoud
ino moi odküpitel, řterie mené řzkvár-
jenoga ino pogüblénoga csloveka od
küpo od vřzega greiha i od řzmerti,
zyrařfega gerla ino vládanýa vönka ofř-
loubodo, nei řřzrebrom ali řzlátom;
nego řzvojov drágov kervj v ino ne-
duřnov mokov i řřmertyov, zátó kaibi
jařz nyegov lařztivni biu, ino vnyego-
vom

vom Országi ponyem fivel, nyemi szlű-
so ino dvero, uu neszkoncsanoi diki ino
hváli, kakoje i on od mertvi gori szta-
no, sívé ino kralüje vekivekoma. Touje
zaifztino tak.

Odkogagovori trétvi Articulús? odgovor.
Od poszvecsenyá.

Kakoje popiszan te Articulús? odgovor:

Ovako: Vörjem vu szvéto Dühei,
jedno szvéto Mater Czirkev kerschánfz-
ko, szvétzev obsüványe, greihom od
püfchenyé, teilom gori vřztánenye, i po
etom fitki sitek vekivecni. Amen.

Kase tou? odgovor:

Vörjem kai jasz szám od szébe zmou-
csi moje vu Jesussi Kristussi vörvati ani
knyemo priti znikakvim tálom nemo-
rem; nego szvétih Düih Boug je mené
po szvojem szvéto Evangeliumi zvau,
szvoimi dármi preszveito, vu právoi
vöri poszveito ino obdersao, kako i
czeilo kerschánfztvo natom szveiti zové
ino vküp zbira, preszveicsa ino poszvei-
csa, ino uu Jesussi Kristussii vjednoi prá-
voi vöri obdersi ino obarje. Med ko-
terim

terim kerfchánstvom on meni ino vsz-
eim vernim vszaki dén greihe obiuno
odpúšti, i na poszleidnyi dén mené ino
vsze mertve gori obüdi, ino meni zev-
szeimi vkristusfi vörujoucsimi navküpe,
ficka vekivecsnoga blásensztvo dá. Tou
je zaisztino tak.

*Kainám haszni ete nasse vöre vadlii
ványe? odgovor:*

Toliko nám haszni kai mi po takovoi
vöri, za volo zafzlüsényá kristusfa Jéfus-
fa, pravicsni posztánemo pred právdov
Bosjov.

*Káda moremo mi zadobiti to takovo
vöro? odgovor:*

Po pacslivom, gousztom ino fsker-
blivom posztlüsányi reich Bosje szvéte,
ino Evangelioma nasséga Goszpodna Je-
susfa Kristusfa, kako szvéti Pavel Apostol
právi: Kaje vöra zposztlüsánya, posztlü-
fánye pak po reich Bosjoi szvétoi. Rom.
3. v. 17.

TRETYI TAV KATECHISMVSSA.
od

Molítve vszak denésnye ali od ocsa nása.
Káda

Kágda na molitev vszak denésnyo hisni go
szpodár szvojo málo Deczo more navcsiti.
Kai zdersáva vszebi trétyi tau katechis-
musša? odgovor:

Molitev vszakdenésnyo, touje tou otecs nás
Kaje molitev? odgovor:

Krátki moudus ino forma moljenjá po
koterom vsza Düšševna i Televna dobra,
po Jesussi Kristussi zponiznim, zpráve vöre
pohajajoucsim zdihávanyem, od Bogá
ocsé náslega profzimo.

Kakofze pak molis? odgovor:

Tak kakoje mené moi zvelicitel Gosz-
pon Kristus návcsó pri šzvétom Matay na
fésztom táli pri šzvétom Lukáci Evangeli-
sti na édenašzetom táli govorécsi: gda
schéte moliti ovako reczite.

Ocsa nás kšzi vNebészaih, šzvetišze imé
tvoje. Pridi knám králesztvo Tvoje-Boidi
volja Tvoja kako vnébi tak i na zemli Krü-
ha náslega vszakdenésnyega dái námga
gnešz. Odpüšzti nám dugé násše, kako i mi
odpüšchamo dusnikom nášsim. Nevpelai
náz vuszkušávanye. Ali náz obari od víze-
ga hüdogá. Arje Tvoje šzvétó králesztvo,
dika, zmosnoszt vládanye vezdai i vszigdár
ino vekivekouma Amen.

B

Koliko

Koliko talov má molite v vszak deněšnja?
odgovor:

Dva naime: Pervi tauje Predgovor, ali ta naprei hoděca reics, Drugie nasse potreboucse naprei zracúnanye, toujetou ti szedem profeny.

Koterie te molitve predgovor? odgovor:
 Ete: Ocsa nás křzi v Neběszaih.

Kako tou razmis? odgovor:

Boug náz szteimi ricimi křzebi sche přitégnoti ino přivábiti, kaibi mi brezi vse dvoinosťi vřvřali, kaje on nass' drági otec neběszki, ino kařzmo mi nyegovilařzťivni řzinovje, ino kaiga mi mámo báťrivno ino zevřzeim vřřpanyem prořziti, kako lřbľeni řzinkove, řzvoje dráge ocze.

Na dale pveimi esche tou, na koliko talov řze razdeljáva ti řzedem profeny? odgo.

Nadvá tálafze razdeljávajo, ar te pve tri prořnye řzlřřio Bougi na diko ino na hválo, a te pořzleidnye pak řtiri prořnye, na nass' řzveczki řitek gľédajo.

Koteraje pve řprořnja? odgovor:

Ova: řzvetřřze imě Tvoje.

Kaje tou? odgovor:

Ako gľihje Bosje řřvřeto imě řzamo pořřzebi řřvřeto; dňnok prořřzimo mi vu etoi
 prof-

profny, nai ono pri náz ino i po náz szvéto boude.

Káda more biti tou? odgovor:

Akofze Bosja szvéta reics cšizto ino pravicsno med nami glászi, ino ako i mi szvéto, kakofze szinouv Bofi doštrája, pou leg nyé sivémo. Na štero nám pomagai nass drázi otec nebeszki. A koteri pak drügacsi vci ali sivé, kako Bosja szvéta reics zapoveida. Te tákovi zagerdi ino pobláti med nami Bosje szvéto imé, od koteroga náz obráni, nass drázi otec nebeszki.

Koteraje drüga profny? odgovor:

Pridi knám králesztvo Tvoje.

Kaje tou? odgovor:

Bosje szvéto králesztvo pride szamo od szébe brezivše nasse profnye; ali mi profzimo vu etoi profny, da nai ono i knám takaiše pride.

Káda more biti tou? odgovor:

Gda nass drázi ocsa nebeszki, nám szvojega szvétoga Dühá podeli, po šteroga milošchi mi Bosjoi szvétoi reichi vörjemo, ino pouleg Bosje szvéte voulesivémo, z dai ovdi natom szvéiti, a potom tam vnebeszkom szvétom orszázi.

B 2

Kote-

Koteraje trétya prosnya? odgovor:
Boidi volja Tvoja kako vněbi tak ina zemli.

Kaje tou? odgovor:

Bosja dobra ino milosťtivna vola boude brezi vsze nasse prosnye; ali mi proszimo uu etoi prosnyi, nai ona i pri náz boude.

Káda more biti tou? odgovor:

Gda Boug vsze hűde ino skodlive tanácsťsteri nám Bosje szvėto imė szvetiti, ino nyegovo kráľesťtvo knám briti bránio ino nedájo, doli potere; káksáje vrasjsja, etoga szvetá, ino nasľega Telá, nyihova zla volja: nego da naz poterdi ino vredno obderfi, uu szvojoi reicfi, ino uu právoi vőri. Toje nyegova dobra ino milosťtivna vola.

Koteraje sľerta prosnya? odgovor:

Krűha nasľega vszakdeněsnyega daínámga gneľz.

Kaje tou? odgovor:

Da Boug krűh vszakdeněsnyi vszákomí csloveki brezi nasse prosnye, esche i tim Jeretnikom ino vszeim hűdo delnikom do nyihove szmerti; ali mi proszimo uu toi prosnyi, dabi mi mogli nyegovo dobrou to poznati, ino zhváo zdányem nass vszakdeněsnyi krűh mogli prieti.

Kai

Kai razmis po krihi vszak dénesnyem?

odgovor:

Vsza ona koteraszo cslovecsánfkomi fitki potreibna kako tou jeisztvina ino pitvina, gvant, csfreivli, hila, dvor, nyive, sivina peinezi, blagou, dobra sena, dobra decza, pokorna drúfina, dober ino Bogá bojecsi Magistratus, dobre Wládnike, potreibno vreime, dober mir, dobro zdravje, poniznoszt, csisztoucso, dobre znáncze, dobre szoufize de in drúga táksa dugoványa.

Koteraje péta prosnya? odgovor:

Odpúšťi nám dugé nasse, kako i mi odpúšťamo dušnikom nassim.

Kaje tou? odgovor:

Proszimo uu etoi prošnyi, da Boug nái negléda nasse vnouge greihe, ino za nyihovo voljo da nám nai vetakove prosnye nezadersi; Arszmo mi toga a ni ednoga nei v Reidni, kaifzmo od nyega prošzili, anifzmoga nei zaszlúfili; nego da nám on vsza veta, szvoje velike dobroute nai engedúje. Armi vszaki dén vnogo gresimo ino v Reidnim tálom kastigo zaszlúfimo. Imi takaisse, tim steriszó náz zbantúvali, nyihove greihe, z dobre voule odpúšťtimo, ino radi

B 3

dobro

dobro včsinimo zonimi, keterišo proti
nám pregreifli.

Koteraje šészta prošny? odgovor:

Ne vpelai náz vu šzküšávanye.

Kaje tou? odgovor:

Boug nikoga ne šzküšáva na hüdo; ali
mi prošimo vu toi prošnyi nai náz Boug
obarje ino obráni, da ani Vrág ani te šzveit
ino nasse Telou náz ne prekáni a ni neza-
pela, vnevöro vdvoinoszt ali vkákto drügo
veliko nevoljo, ino šzramouto ne pripela.
Ino akobi glih od etih vszeih šzküšávani bi-
li, nakonczi da dönok obládamo, ino boy
obšeršimo.

Koteraje šzędma prošny? odgovor:

Ali naz oszloubodi od vszega hüdoga.

Kaje tou? odgovor:

Prošimo vu toi prošnyi, kako vjednoi
šummi dabi náz Boug otecz Nebeszki, od
vszeih Düšlevni i Telovni nevoul, nassęga
blagá ino poštenýa nezreche, obarvau ino
mentüvau, ina konec konczi dare nassę
poszleidny a vöra pride, blašeno ino tiho
preminenýe engedüvau, ino náz zetoga
placsnogá dolá kšzebi gori priau vu nebe-
szko králeštvö AMEN.

Kote-

Koterie haszen te reicsi Amen? odgovor:

Vete kaibi jasz gvisni biu, kaifzo takove
prosnyc prietne nassemi dragomi oczino
szo od nyega poszlühnyene Arje on nám
szám zapovedau ovako moliti, inoje obe-
csau kai náz hocse poszlühnoti. Amen A-
menzato tou teliko vcsini, zaifztino zaifz-
tino daje tomu tak biti Amen.

ISTERTI TAU KATECHISMUSSA.

od Szvétoga kerszta.

Kágda Hisni Gofzpódár ovo Szvojoi Dü-
finiczi more predlofiti.

*Kai zdersáva vszebi sterti tau katechis-
mussa? odgovor:*

Kerszt.

Kaje kerszt? odgovor:

Kerszt szvétineije leprai cléra ino nikákfa
lagoja voda; nego tákfaje voda, koterazse
vBosjoi szvétoi zapoveidi zdersáva inoje
fnyegovovszvéto vrecsjov vküper zvézana

Koteraje ta reics Bosja? odgovor:

Gde nassGofzponJesusKristus pri szvéto
Matay Evangelisti na dvaifzetom oufz-
mom táli právi: *Ite povsem siroukom
szveiti, ino vucsite vsze lüfzto (pogane)
ino okersztite nyé, vu Imeni ocsé, sziná
i Dühá szvétoga.*

Kai.

*Kainám dá ali kai nám hajzni szvéti
kereszt? odgovor:*

Prináša ino zadobi nám nassih greihov od-
püschenyé, ofzlobodi od szmertí i od vrá-
ga, ino dá sitek vekivecni vszeim, koteri
reicsi ino| obecsányi Bosjemi vörjejo.

Koteraje ta reics ino obecsánye Bosje? odgo.

Gde Goszpon Kristus pri szvétom Mar-
ki Evangelisti na 16. táli tak veli; *Steri
vörje ino sze okersztí zvelicsan boude.
Steri pak ne vörje szkvarisze.*

*Káda móre ta voda tákfa velika dugo-
ványa csiniti? odgovor:*

Voda sztanovito toga csiniti nemore; ne-
go reics Bosja koteraje pouleg vodé ino
sztov vodouv navküpe, ino vöra, sfera ter-
dno vüpazen má vtoi Bosjoi reicsi sferaje
vu vodi. Ar ta voda brezi reicsi Bosje csi-
szta leprai ino lagoonaje voda, inoje nei
kereszt; nego zrecsjov Bosjov vküpe szklo-
nyena voda právie kereszt. Tou je ta vsze
milosche puna, voda sitka vekivecsnoga,
ino ta kopeu toga novorodgyenyávu szvé-
tom Dühé, kako szvétí Pavel Apostol právi
2 Tit. 3. v. 5. Nei názje Kristus zvelicsau za
nasséga pravicsnoga dela volo, stero bi mi
bili

bili včfinili; nego ze szame szvoje milofche po koupeli novoga rodgyenyá, ino po ponovlenyi fšvétoga Dühá, fterogaje obiuno Kriftus na náz vonka vlejav, da bi mi po nyegovoi milofchi praviečni poftzanoli, ino fitka, vekivecsnoga delniczje ino Tüvarisje bili pouleg vüpanya. Touje zaifzti-
no tak.

Kai znamenüje vtom kerfzti ta voda?
odgovor:

Tou znamenüje kai fztári Adam, touje greih nyegov, má vfzaki dén vu náz po právoi poenitentii ino pokouri vmreiti, inofze zevfzeimi greihi i zhüdim pofeleinyem navküpe vtopiti; Ino vfzaki dén novu cslovik naprei priti ino gori vftáno-
ti, koteri vu fšvéfztvi ino vu praviezi pred Bougom fivé vekivekouma.

Gdeje tou popisano? odgovor:

Szvėti Pavel Apóftol kRimlanczom pi-
fzouci, vu fšvojem Lifzti na fšfztom táli etak piſſe. Miſzmo vfzi navküpezkriſtuſſem po kerfzti pokopani vtoi fzmerti, záto kakoje koli on gori vftano od fzmerti po Diki ocsé fšvojega; tak i nám vnouvom fitki terbei hoditi.

B's

PETI

PETI TAU KATECHISMUSSA.

od Mouci Czirkevne ali od Nebeszkoga
oršaga ključa.

Kágdafze tou nezpametnim ino jáko
szlabim more predlošiti.

Kai zdersáva vszebi peti tau katechis-
mussa? odgovor:

Návuk ključa oršaga Nebeszkoga.

Kaje pak ključ Oršaga Nebeszkoga? odgo.

Takša moucs od Gofzpodna kristuša,
vszeim vernim Dúševnim Pasztérom, touje
Fararom ino vernim reiči Bosje Prädiká-
torom dána, po sterói sze vszákomi Bogá
bojécsemi ino knyemi po právoi vóri ob-
ernoucssemi csloveki nyegovi greihi od-
púštiti, a nevernim sze pak dohi zadersio.
Gdeje tou vsčetom píszmi popízano? odgo.
Tak píše szvéti János Evangelista vu szvóih
Evangelíomšzki knigai na 20. táli govoréc-
fi: Ino szeje zdehno Jesus na Vucsenike
szvoje govorécšinyim: Vzemte szvétoga Dú-
há koterim koli nyihove greihe odpúštite,
odpúščeni nyim boudo, koterim pak nyih-
ove greihe zadersite, zaderseni nyim boudo.

Kaje tou? odgovor:

Vörjem kai pozváni Gofzpodna kristuša
hláp-

hlápczi, zŕnyegove ſzvéte zapoveidi, vu ſzvétoi Materi Czirkvi delajo, naime gda zjavne ino okorne grei:nike zpráviſſa vónka zaprejo, ino nyé pali akoſze povernéjo, pokouro včſinio ino ſzvoi ſitek póbſaſajo, zŕnyihovi greihov oſzlobodio ino razvéſejo, daje toutak močſmo haſznovito ino iſztinſzko vu Nebefzaih takaiſſe, kako dabi ſzám Goſzpon Jeſus Kriſtus tou vu ſzvojoj oſzobi delao.

*Kai terbei cſiniti pokouro cſinécſemi cſlo-
veki, ako ſze ſzvoih greihov ſché
oſzloboditi? odgovor:*

zſzkrüſenim ino zſzalolſznim, Szvoje greihe oplakavajoučſim, zprávoa ſzer-
czá pohajajoučſim ſzpouvedom má vſze ſzvoje greihe vadlúvati.

Kaje Szpouvid? odgovor:

Szpouvidje edno'nemiuno ino jáko dre-
ſzélno zdihávanye ino bolezen ſzerczá cſlo-
vecſega, kotero dvouje naime dugovánje
vu ſzebi zderſáva. Pervoje kai cſlovik grief
ni má vſze ſzvoje greihe pred Bougom ino
pred Dühovnim oczom vadlúvati, inoſze
zŕnyih ſzpovedati. Drügoje kai on má od-
vézanye ino greihov odpüſchenye odFara-

ra, nikai nei drügacs kako od szamoga Bogá prieti, vu koterom neima dvoiti; nego sztálno ino bátrivno vörvati, kaifzo nyemi nyegovi greihi vNebézfajih takaiſſe odpüſcheni.

Jelinámje potreibno vſze naſſe greihe vadlívati? odgovor:

Krouto i jáko námje potreibno vadlívati predBougom, kaifzmo mi vu vſze greihe namocſeni; ali greihe ziménom po ednom na prei zracſunati, kako koli mi zavnofina greihov voljo nemoremo. Pfal. 19. v. 13. tak námje a ni nei potreibno; nego terbei námſze zevſzeih greihov ſzpovedati kako vſzak dén vu Ocla náſi cſinimo govorecí: odpüſzti nám dügé naſſe.

Akoje pak cſlovik ſzkákſim znamenitim greihom obteſſen, ſteri nyemi nyegovo Düſno ſzpoznánye vrasüje ino podfiga, ah v Reidnoje ſztanovito tákſi ſzmertelni greih ſzvojemi Düſnomi Paſztéri oznániti, ino od nyega (: dabi vBosjoi miloſchi ne zdvoio :) dobro opominánye ino vefzélo poteſſenyé proſziti.

Moremo i zetim leipim opominányem; ſteroje vkriſtuſſi poſſivajoucí D, L, M. za onih

onih voljo, kateri z Gofzpodnonov fsvétov
vecérjov fchéjo fiveti fzfifzao, eden dru-
goga kak na dobro opominati ; tak i v Dü-
fnoi falofzti razvezfeliti ino poteffiti.

Feli vörjes kaifzi ti greifnik? odgovor:
Krouto i jáko vörjem kaifzem jafz ve-
liki greisnik.

Odkud ti tou znás? odgovor:
zDefzétere Bosje zapóvedi, katerofzem
prelommo.

Feli fze falofztis nad tvoimi greihi? odo.
Sztanovito fze falofztim ino fzem jáko
drefzéli, kaifzem mojega Bogá zmoimi
greihi zbantüvau.

*Kaifzipak ti pred Bougom fztvoimi grei-
hi zafzlüfo? odgovor:*

Nikai dobroga, nego veliko Bosjo fzer-
ditofzt, nezgovorjeno kaftigo nyegovo,
telovno fzmert, ino vekivecfno fzkvarjený

Vüpas fze efche zvelicfati? odgovor:

Kroto i jáko fze vüpam.

Káda ino po kom fze vüpas? odgovor:

Po mojem Gofzpodni Jefuffi Kristuffi.

Stodaje Kristus? odgovor:

Bofi fsvéti fzin, právi Boug ino právi cslovik

Kelikoje Bogovu? odgovor:

Szamo eden ali vtrojem je keipi.

Odkud mores tou poszvedocsti? odgovor:
 zSzétoga píšma ino nai pervlé zkerštá
 kristuslevoga koterogaje szvéti Maray ua
 szvoi Evangeliomski knigai na trétyem
 táli popíšau vkoterom sze nám tri razloc-
 sne Persone vBosánsztvi predkládajo, ar
 kristus na Jordáni sztoy inosze okerschávs,
 szvéti Dúih uu keipi golobecssem znébe
 doli leti ino nyega obšzéde otec zBoug pak
 zNebész zvišzokim glászom kričfi govorec-
 fi: *Ovoje moi lübleni szin, vsterom sžeje*
meni vola szpunila, toga poszlišajte. Tak
 i szvéti János Apostol vpervom szvojem
 liszti na pervom táli tri zagvisne Ofzobe
 imenüje gda etak právi; Trie szo steri szve-
 doušztvo cfinio na Nébi, Otec z, Reics touje
 szin ino szvéti Dúih, ino ti trie eden szo.
 Ino tü mas gründ ino fundamentom czei-
 le szvéte Troicze.

Kaje kristus zatebe vcsino, kaisze vüpas
vunyem? odgovor:

Onje umreu za mé, inoje za moih grei-
 nov odpüšcsenyá voljo, natom manternom
 krišnom dreivi szvojo szvéto kerv prelejao.
Jelie Boug otec z tudi umreu zate? odgo.
 Nei: Arje Otec z leprai právi Boug, kako
 i szvéti

i szvéti Düh ino mreiti nemore, szin nye-
govje pak práviBoug ino právi cslovik, ste-
rie za mé umreu, ino szvojo szvéto kerv
preleao.

Odkud znás ti tou? odgovor:

zSnyegovoga szvétoga Evangelioma, ino
zrecfi szvétoga Sacramentoma kako i nye-
govoga szvétoga Telá ino kervi, koterašzo
meni vu szvétom Sacramentomi za zálog
dána.

Koterešzo te riči? odgovor:

Nas Goszpon Jėsus kristus nu onoi nouci,
nu kateroi predan beše, vzenje vrouke
krůh blagoszlovo inoje ulomo nyega, ter-
gaje dau Vuclenikom szvoim govorěci:
Vzemte inojeite tou je Telou moje kotero-
še za vaš dáva. Ton csinte keliko krát
jeli boudete na moje szpominanye.

Glihřavno szteim tálom, gdabi biu ve-
csersau vzenje vrouke pehár inogaje bla-
goszlovo ino nyim poudu govorěci: Pite
ztoga vszi, etoje pehár nouvoga Testamen-
toma vu mojoi kervi koteraše za váš i za
vnoge prelejí, na odpůsěnyé greihov. Ton
csinte keliko krát pili boudete na moje
szpominanye,

Jeli

*Jeli vörjes kaje vu szvétom Sacramentomi
právo Telou, ino práva kervu kristus-
seva? odgovor.*

Jáko i krouto vörjem.

Kai podigáva tebé na tou vöro? odgovor:

Reics Gofzpodna kristusfa gde on etak
právi: *Vzemte ino jeite touje Telou moje.
Pite ztoga vszi, touje kervu moja.*

Arkai Gofzpon Kristus tak právi, etoje Telou
moje. Steroje za vász dáno, ino etoje kerv moja ste-
rafze za vász preleiva; tak jasz sztanovito ino dobro
znám, kaje nei nikákse znamenye Telá nyegovoga;
nego pravicsno kristussevo Telou za mé na krisnom
dreivi terpelo. A ni nikákse znamenye kristusseve
kervi szej zamé na krisnom dreivi prelijalo, nego
pravicsna nyegova kerv. Zató szíálno vörjem, kai nei
znamenye Telá ino kervi nyegove, nego tak pravics-
no nyegovo szvéto Telou szc meni uu blagoszlove-
noi ofti dáva; kakoje pravicsno za mé na kris dáno,
ino terpelo. Glih rávno tak i kristusseva szvéta kerv,
ytom blagoszlovenom kelih, tak pravicsno sze me-
ni deli; kakoje pravicsno za moje greihe prelcána.
Ino ako glih jasz tou, zmojov pámetjov gori zgrün-
tati nemorem, kágda tou more biri, kako i vnouga
drüga szkrivna Bosja dugoványa, miszeu cslovecsá
nemore prav razmeri, ino prestimati, dönök vörjem
kaje tou tak

*Kai mámo mi csniti gda mi Telou kristusse-
vo usivamo, ino kerv nyegovo piémo ino takse
drági Nebeszki zálog kszebi priemlémo?*

odgovor:

Nyegovo nedusno moko, szmert ino kerv-
no preleánye imámo gláfziti ino nazvesc-
sávati, inosze szpominati sztoga nakoí náz-
je opominau gevorécfi: *Tou csinte koliko*
krát csinili boudete na moje szpominanye.

Zakaisze imámo mi szpominati Jnyegove
szvete szmertí ino nyon nazvescsáva-
ti? odgovor:

Záto kaibi mi zagvíno vörvali, kaiszeje
med vszeim Bosim sztvorjenyom nei mo-
gla ani edna naiti, szterabi bila mogla zado-
szta vcsiníti za násse greihe, zvúna J. sússa
kristússa pravicsnoga Bogá ino pravicsno-
ga csloveka. Ino kaibisze mi sztoga návcsi-
li, kágdasze mámo mi od náslih greihov
presztrafiti, ino nyé za velike ino nezgo-
vorne pokládati, I napokonczy kaibiszi mi
vu kristússi J. sússi veszlili ino bátrivili, ino
kaibisze tak po takovoí vöri zvelicsali.

Kaje pak kristússa na tou prineszlo, kaje on
umreu ino zadoszta vcsino za tebe? odgo.

Nyegova velika lübezen kszvojemi oczí,
miloscha nyegova kmeni ino kvfzeim
greishim lüdém, kako od toga písztmo szve-
docfi. Joan. 17. Rom. 7. Gal. 1. Eph. 5.

Na-

*Nakonecz konczy zakai prifztoupas ti
kſzvetomi Sacramentomi? odgovor:*
Zato kaibi jaſz zagviſno vörvau, kaje kri-
ſtus zvelike lübezni za moy greihov volo-
umreu, kako je gori poveidano, ino potom
kaibifze vſſio od nyega Bogá ino mojega
blisnyega lübiti.

*Kai nadigne kerſchánſzkoga csloveka na
gouſzto vſivanye Vecſérje kriſtuſſeve? odgo.*

Sztráni Boſje nadigne csloveka kriſtuſ-
ſeva zápoved, ino obečánye. Sztráni pak
ſzvoje nadignega nyegova blifeſnya nevolá-
ſtera nyemi vſzigdár na glávi leſi, ino nye-
gova vöra kotera vu nyem prebiva, ino
nyega potom obečányi opomina ino pri-
vabüje kai vſza veta zadobi.

*Kai pak tákſi cslovik, ſleri ne cſüje vſzebi
táke Düſſevne newoule, ino negladi, ani
ne ſeja ſzvetoga Sacramentoma má
cſiniti? odgovor:*

Tomi nemore cslovik dobroga tanácſa
dati; nego nai on ſzám nai pervle noter
ſzégne vu ſzvoja nádra, ino nai oſláta, jeli
má Teilo ino kerv, potom toga nai vörje
tomi kai piſzmo od toga právi Gall. 5. v.
19. 20. 21. Rom. 7. 18. & 19.

Drü

Drügoucs nai on szám okouli szébe pog
lédne, ino nai vpamet vzeme, jeli on esche
natom szveiti, ino naisze zmiszli sztoga, kai
dokecskolie on natom szveiti, od greiha
prázen biti nemore kako tou szvéto písz-
mo szvedocsi. Joan. 15. & 6. It. 1 Joan. 3. & 5.

Tretics kai ani Vrág ne pochiva, nego
zevszov csalariov, ino znenávidnim mordál
sztvom vnocsi ino vuidné okouli hodi, ni-
kai nei drügacs, kako te erjújoucsi Oroz-
lány, koteri zvüncisayim ino znotreisayim
szkülávanyem vncszrecso nyega miszli
porinouti. Kako tou Sz. János szvedocsi
na 8. ino 15. tali 1 Pet. 5 Eph. 6. 2 Tim. 3.

SESZTI TAU KATECHISMVSSA.

od Vecsérje Goszpodnove.

Káгда Hísní Goszpodár szprousztim tálom tou
szvojoj Drüfini predlošiti, more.

Kai zderšava vszebi Sézti tau katechismussa? odgovor:

Naslega Goszpodna Jesussa Kristussa poszleidnyo
vecsérjo.

Kaje Goszpodnova Sz. Vecsérja? odgovor:

Naslega Goszpodna Jesussa Kristussa právo Teilo,
ino práva kerv, nám greisnikom kjeiszivini ino kpit-
vini od szamoga Kristussa zrendelüvana.

Gdeje tou popisano? odgovor:

Tak píšlo Sz. Evangeliste, Sz. Máty Szvéti Mar-
ko Szvéti Lükács ino Sz. Pavel Apostol.

Nass

Nass Goszpón Jĕsus Kristus ěu onoi nouĕſi, ěu koterói
predan beſſe, ězeuĕ ěrouke kriih inogaje blagoſzlobo, blo-
mo ino ſzĕoim Vucſenikom podau govorĕĕſi: Vzemte ino
jeite, oĕoje Teilo moje, koterofze za váz dádá, tou ěſinte
na moje ſzpominanye.

Glih ráĕno ſzeim talom gda bi biu vecſérĕb, ězeuĕ
ěrouke pebár ino hĕáló zdádſi daugaje Vucſenikom ſzĕo-
im govorĕĕſi: Pite zetoga pebára ěſzi. Arete pebár je
Nouĕi Teſtamentom ěu moĕoi kerĕi, koterafze za váz i
za ěnouge preleĕj na odpűſchený greihov. Tou ěſinte ke-
like goder krat pili boudete na moje ſzpominanye.
Kai nám haſzni táĕova jeizĕvina ino pitvina? odĕovor:

Tou nam pokáſejo ete recſi: Za váz ſzeje dalo ino
prelĕjalo na váſſih greihov odpűſchený. Trebeije znati
kai mi v Goszpodnovoi vĕĕſergyi, greihov odpűſche-
ný, fitek ino zvelicſanye po etih recſeh zadobimo,
ar gĕeje greihov odpűſchený tamĕ i fitek i zve-
licſanye.

Káĕda more ta Telovna jeizĕvina ino pitvina táĕſe
ĕelika dugoványá ěſiniti? odĕovor:

Jeizĕvina ino pitvina toga ne ĕĕni nego Boſja
Sz. reics, koterá prinyei ino ſnyov vkűper ſztoy:
Za váz ſzeje dalo mo preleĕjalo na váſſih greihov odpű-
ſchený. Kotere recſi ſzo pri Telovnoj jeizĕvini
ino pitvini vtom Sacramentomi grűnd, fundamen-
tom ino nai vĕĕſe dugoványe, ino koteri teim rec-
ſem vörĕte dobi kai one obeicſajo ino právio ter-
beije znati, greihov odpűſchený.

Gdo ſivĕ doſztoino ſztoĕ vecſérĕjov Goszpodnovov? odĕo.

Poſztitiſze ino zvűnciſnim tálom pouleg Telá
ſzeĕb ktoi ſzĕtoi vecſergyi priprávlati, leiĕi je réĕ
ino ſega zvűnciſnya. Ali téſzeje pravicſno ino za-
doſzi.

dofztnim tálom prípravo ktoi fázvetoí vecférnyi,
fteri teim recfem vörje. *Za fáz fzeje dálo ino prelea-*
lo na fassih greihov odpüfchenýe. A fteri pak etim rec-
fem ne vörje ali dvoý, teje nedofztoini ino nepri-
právleni gouszt, vecférje kríftuffeve, ar reics eta
za fáz, zaíftino vörjouce fzerczé potribüje.

RANE INO VRC SERNE MOLITVE.

Kágda Hífní Gofzpodár Szvojo drüfiniczó more na
ráne, ino na vecférne molítve navcfíti.

Jeli jefzte efche kai zbüna toga, na fterojé v Reidno ino
potreibno dronüno deczo navcfíti? odgovor:

Jefzte zagvífno: ar v Reidno ino potreibnoje nyé
na ráne ino na vecférne molítve: glih rávno tak na
molítve ino hválo zdávanye, koterafze pred jeíftz-
tvinov ino po jeíftztvini fzkoncfávajo navcfíti.

Kágda fze terbei rano molíti? odgovor:

Rano dare gori vftávás nai pervle reczi ove recfi:
Jafz gori vftávám zmoje greíftne pofztele vu imeni
Bogá Ocfé, i Sziná i Dühá fztétoga; Potom toga doli
poklekni na Tvoja greíftna koulina ino reczi zglaftz-
nov recsjov vftak denéftnyo molítev govorécfi:
Ocfá nás. &c. Jafz vörjem &c. ino eto naztavajécfo
ponizno molítev.

Hválo ino diko, dájem Tebi moi drági Sz. Ocfá
Nebefzki, po Tvojem predrágom Sz. Szinei po mo-
jem Gofzpodni Jefuffi Kríftuffi, kaíftzi ti mené fzto-
je nezgovorne dobroute, ino znemertüeslive velike
milofche eto preminoucfó nocs od vfzeih nevoí,
ino od vfze Düffevne i Telovne pogibeli obarvau.
Proftím Tebé zponiznoga fzerczá da mené i ere blá-
feni gnésnyi dén obari od vfzeih greihov ino od vfze
neftz-

neftz-

neszrecse, da Tebi vezš moi šitki ino vsza moja dela priétna boudo. Ar jášž mojo Düššo, moje Telou, ino vsze kai goder mam vu Tvoje Szvéte ino milošťivne roké preporáčšam; Bofi Tvoi Sz. Angyel naš boude zmenom da te pekléni Vrág ino nyegovi hlápčzi, nikákve oblášťzi nad menom nebodo mogli vzéti. Amen.

Dai nám mir vu našem Šitki oh naš milošťivni Goszpodne Bosje, ar ga nei vu nikom drügom zveličšanya; nego vu tebi, ino neiga nikoga drügoga, šteri bi bojovao zanáž, nego ti šžám vszamogoučš naš Otec Nebeszki.

Kádásze terbei Vecsér moliti? odgovor:

Vecsér dare doli sehés na Tvoje počšvállšche légnoti ovako reczi: Jášž doli legam vu Imeni Bogá ocšéi šžiná i Duhá šžvétoga: potomtoga doli pokleknošš na tvoja greišna koulina, reczi vszakdenšnyo molitev, vöro keršchánšzko, ino eto krátko molitev.

Hválo ino diko dájem Tebi moi Nebeszki šž. Ocša kúbleai, po Jesušš Kristušš po mojem drágom zveličšiteli ino Odkúpiteli, za vsza Tvoja zmenom dobra včšinenýá, od mojega detišťtva malí do etoga cšafza, naime pak záto, kaišzi mené šžtvoje nezgovorne velike milošťche ino dobroute ete gnéšnyí blášeni czeili dén od vszega hűdoga na Düšši i na Teili milošťivno obarvau. Ina dale te prošžim ponizno, moi Sz. Ocša Nebeszki, da meni vsze moje greiše, ššerimíšze povšžedni šitka mojega ino ete preminoučš dén Tvojo šžlatko zmošnosz zbantűvau odpűšťzi, ino mené i eto priššezno našťavajoučšo nous od vsze vřaisze cšalarie milošťivno obrání.

ni.
i v
rok
zm
men

ko
po
lú
sz,
im

Z
Gos
lovi
zda
šžin
piti

p
oval
on c
ma,
kern
cšon
ne v
mi v
ješze
gov
eto k
Bos
gom

ni. Ar jasť szám szebé, mojo Düſſo, ino moje Telou,
i vſze kai jaſť mám vu Tvoje ſzvéte miľofztivne
roké preporáčam. Boſi Tvoj Sz. Angyel nai boude
zmenom, da Te pekléni Vrág nikákſe obľáſtzi nad
menom nai ne vzeme Amen.

Kakoſze molis pred jeiſztvinov? odgovor:

Pred jeiſztvinov z Pſalmuſſa Sz. Dávida krála ova-
ko reczi: Vſzeih ſzvári oči, na Tebe glédajo Goſz-
podne Boſe, inoſze vu tebi vüpajo, Ti nyim dávas
hráno vu potreibnom vreimeni, odpiras Ti ſzvojo
ſz, roko, ino nahránis vſzáko ſivoučo ſztvár, ſztvo-
im ſzvétim blágoſzlovom Amen.

Zatem pak Otecť nás, ino etok rátko moliteť:
Goſzpodne Boſe otecťnaſſ drági nebeſzki, blagoſz-
lovi Ti náz, ino ete tvoje drobne dári kotere bomo
zdai kſzebi jemáli, po Tvojem predrágom ſzvétom
ſzinei po naſſem Goſzpodni Zveličiteľi ino odkü-
piteli kriſtuſſi Jeſuſſi Amen.

Kakoſze molis po jeiſztvini? odgovor:

Po jeiſztvini pali zſzvétim Davidom Proſétom
ovako reczi: Dajte hválo Goſzpodno Bougo zſze
on dober ino nyegova miľoſcha oſztáne vekivekou-
ma, ſteri vſzáko i ſztvári nyé ſivlenye dáva, ſteri dá
kermo neimoi ſivini, ino hráno tim mládim vráni
čom koteri nyega na poumocs zovéjo. Koteriſze
ne veſzeli vnikákſoi konyſzkoj mouči, a ni ſze nye-
mi vola neſzpuní vſzili čſlovečſánſzkoj; nego radü-
jeſze Boug vu onih koteriſze nyega boijo, ino nye-
govo miľoſcho očakávajo. Zatem otecť nás ino
eto krátko moliteť. Hválo Tebi dajemo Goſzpodne
Boſe otecťnaſſ drági Nebeſzki, po Tvojem predrá-
gom ſzvétom ſzinei, po naſſem Goſzpodni Kriſtuſſi
Jeſuſ-

Jeſuſ-

Jesussi, za vsza Tvoja znami dobro včinenyásteri si-
ves ino gozpodüjes zdai ino vekivekouma Amen.

*Jelis potreibno etoga katechismussa vsze tále, kerscháns-
szkomi cslovéki tak znati? odgošor:*

Jako i kroutoje potreibno: Ar ako gdo Deszé-
tero Bosjo zápo ved, vöre vadlíványe ino molitev
Goszpodnovo nevei, keršzt, vecšérjo Kríštussevo ino
odvézanye ali moucs Czirkevno dobro nerazmi, Te
ino tákfi akoje se vu szvojem vreimeni neije sztano-
vito vreiden, kaibíže med kerschánsztvo racsunau,
ani kaibíže kvecšérgyi Kríštussevoi pripüšzto.

*Pošei mi na konecz konczi, koterie hafzen etoga kate-
chismussa? odgošor:*

Hafzen Katechismussa eteje: kaibíže mi snyega
návcšli summo vöre kerschánszke, tou navčivši ino
dobro vu nášloi pámeti obderšavši, kaibi švéto pířz-
mo teim zrazumneišim tálom mogli razmeti, vu
právoi vori po Kríštussi Jesussi šze vkoreniti, po šte-
roi bi mogli šitka vekivecsnoga blášenštvo zadobi-
ti. Na štero pomozí vszákoga vernoga kerschenik,
ino i nářz, švéto Troyštvo, jeden šzam práviBoug,
koteri tou šelei, Te reczi zmenom Amen, Amen.

Konecz.

B. B. H.

V. K.

Kakokoli šzeje ešche ani eden cslovik nei narondo,
a níže ne narodi, koteri bi biu brezi vszega greiha
ino makule; glih rávno šzteim tálom ani edne kni-
ge ne naides, kotera bi bila brezi vszega pomenšá-
nya na šzvetlošcho prisla. Zakai ako i vu etoi máloi
knificzi nikteri error naides, prošzim datí nai
nebode tesko, nyega vön zbrířzati.

